

นโยบายข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data Policy) ของ ส.ส.ท.

หลักการและเหตุผล

องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลภาครัฐในฐานะทรัพยากรสำคัญขององค์กรและประเทศ ซึ่งสามารถนำไปใช้เพื่อสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม การสร้างความโปร่งใส การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data) ถือเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการบริหารราชการในยุคดิจิทัล โดยช่วยให้ข้อมูลสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง ทั้งในด้านการศึกษา การวิจัย การพัฒนาบริการดิจิทัล การตรวจสอบภาครัฐ และการสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม

ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลต้องดำเนินการภายใต้หลักธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Protection) ความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (Information Security) และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์สาธารณะกับการคุ้มครองสิทธิของบุคคลและผลประโยชน์ขององค์กร

วัตถุประสงค์

นโยบายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบและแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลขององค์กรให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์ข้อมูลภาครัฐอย่างเหมาะสม

รวมทั้งเพื่อส่งเสริมความโปร่งใส การตรวจสอบได้ การพัฒนานวัตกรรม และการให้บริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัล ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) และการบริหารจัดการข้อมูลขององค์กรอย่างเป็นระบบ

ขอบเขตการบังคับใช้

นโยบายฉบับนี้ใช้บังคับกับข้อมูลที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบขององค์กร ทั้งข้อมูลที่จัดเก็บ ผลิต หรือครอบครองโดยหน่วยงานภายในองค์กร

ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัดตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ความมั่นคงปลอดภัย และสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

/คำนิยาม.....

คำนิยาม

“ข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data)” หมายความว่า ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐเปิดเผยให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึง ใช้ ประมวลผล หรือเผยแพร่ต่อได้ โดยไม่มีข้อจำกัดเกินสมควร และอยู่ในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ได้

“ข้อมูลดิจิทัล (Digital Data)” หมายความว่า ข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และสามารถจัดเก็บ ประมวลผล หรือแลกเปลี่ยนผ่านระบบดิจิทัลได้

“ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data)” หมายความว่า ข้อมูลที่สามารถระบุตัวบุคคลได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

“เจ้าของข้อมูล (Data Owner)” หมายความว่า หน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบข้อมูล ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลคุณภาพ ความถูกต้อง และการเปิดเผยข้อมูล

“ผู้ดูแลข้อมูล (Data Steward)” หมายความว่า บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้บริหารจัดการข้อมูลให้เป็นไปตามมาตรฐานขององค์กร

หลักการข้อมูลเปิดภาครัฐ

ส.ส.ท. กำหนดให้การเปิดเผยข้อมูลเป็นไปตามหลัก “เปิดเผยได้เปิดเผย” (Open by Default) โดยข้อมูลที่ไม่ติดข้อจำกัดด้านกฎหมาย ความมั่นคงปลอดภัย หรือการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ควรได้รับการเปิดเผยเพื่อประโยชน์สาธารณะ

การเปิดเผยข้อมูลต้องคำนึงถึงความถูกต้อง ความครบถ้วน ความทันสมัย และความน่าเชื่อถือของข้อมูล รวมทั้งต้องสามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้

ข้อมูลเปิดเผยควรอยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่สามารถนำไปใช้ได้ (Machine-readable Format) และควรมีคำอธิบายข้อมูล (Metadata) ที่เพียงพอสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์

ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลต้องไม่กระทบต่อสิทธิส่วนบุคคล ความลับขององค์กร ความมั่นคงปลอดภัย หรือประโยชน์สาธารณะในภาพรวม

การจำแนกประเภทข้อมูลและการเปิดเผยข้อมูล

ก่อนการเปิดเผยข้อมูล หน่วยงานต้องดำเนินการจำแนกประเภทข้อมูล (Data Classification) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการเปิดเผย โดยคำนึงถึงระดับความอ่อนไหวของข้อมูล ความเสี่ยง และข้อจำกัดตามกฎหมาย

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลลับ ข้อมูลด้านความมั่นคง หรือข้อมูลที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อองค์กรหรือบุคคล ต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนการเปิดเผย

/ในกรณีที่มีการเปิดเผย.....

ในกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูล ต้องมีมาตรการควบคุมที่เหมาะสม เช่น การปกปิดข้อมูล (Data Masking) การทำข้อมูลให้ไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ (Anonymization) หรือการจำกัดขอบเขตการเข้าถึงข้อมูล

มาตรฐานข้อมูลและการบริหารจัดการข้อมูล

ข้อมูลที่เปิดเผยต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพข้อมูล (Data Quality) และต้องมีมาตรฐานในการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลที่สอดคล้องกับแนวทางขององค์กร

หน่วยงานต้องจัดทำคำอธิบายข้อมูล (Metadata) และจัดเก็บข้อมูลในระบบ Data Catalog ขององค์กร เพื่อให้สามารถค้นหา เชื่อมโยง และใช้ประโยชน์ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ

หน่วยงานเจ้าของข้อมูล (Data Owner) มีหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูล การกำกับดูแลคุณภาพข้อมูล และการอนุมัติการเปิดเผยข้อมูล

ผู้ดูแลข้อมูล (Data Steward) มีหน้าที่ในการบริหารจัดการข้อมูลให้เป็นไปตามมาตรฐานขององค์กร รวมทั้งดูแลความครบถ้วนและความถูกต้องของข้อมูล

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้าน Data Governance และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีหน้าที่กำหนด มาตรฐาน แนวทาง และให้คำปรึกษาในการเปิดเผยข้อมูล

การกำกับดูแลและการติดตามประเมินผล

ส.ส.ท. กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านข้อมูลเปิดภาครัฐอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าการเปิดเผยข้อมูลเป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานที่กำหนด

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการทบทวนชุดข้อมูลที่เปิดเผยอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งประเมินความเสี่ยง และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิดเผยข้อมูล

การมีผลบังคับใช้และการทบทวนนโยบาย

นโยบายฉบับนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศใช้เป็นต้นไป และให้ทุกหน่วยงานภายในองค์กรถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ส.ส.ท. ต้องมีการทบทวนและปรับปรุงนโยบายอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญด้านกฎหมาย เทคโนโลยี หรือบริบทขององค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวทางการบริหารจัดการข้อมูลของภาครัฐและองค์กรสื่อสาธารณะ

.....